

Eindrapportage OOR ZWN

Kostenbewustzijn en efficiënt organiseren

1. Doelstellingen deelproject

'Hoe kan ik kostenbewuste zorg leveren als ik niet weet wat mijn geleverde zorg kost?'

Dit was de eerste vraag die werd gesteld door de aios uit de projectgroep OOR ZWN. Hierdoor was snel duidelijk wat de focus van ons deelproject zou zijn. De aios binnen de werkgroep gaven aan dat ze heel graag kostenbewust wilden werken, maar dat daar in de opleiding tot medisch specialist te weinig aandacht voor is. Dit leidt ertoe dat de aios (te) weinig kennis hebben over de kosten in de zorg waardoor het leveren van kostenbewuste zorg moeilijk is.

Vanuit deze behoefte is gekozen om vanuit de OOR ZWN een bijdrage te leveren aan de deelprojecten 1A, 1B en 1C van het Bewustzijnsproject ten aanzien van het ontwikkelen en implementeren van opleidingsmethoden voor kosteneffectief kwaliteit leveren.

De centrale vraag voor dit deelproject luidt: Hoe maak je de kosten van zorg zichtbaar? En hoe kun je kostenbewustzijn in de zorg en daarbij in de opleiding tot medisch specialist implementeren?

Hieruit volgden 2 hoofdgebieden:

- Het zichtbaar maken van zorgkosten voor aios/Medisch specialisten;
- Het implementeren van kostenbewustzijn in zorgproces en medische vervolgopleiding.

2. Samenstelling projectteam

Boegbeeld:

Nico Hartwig (Kinderarts, Voorzitter COC, Decaan Onderwijs en Opleider Kindergeneeskunde Franciscus Gasthuis & Vlietland)

Deelprojectleider:

Judith Gregoor (Onderwijskundige Franciscus Gasthuis & Vlietland)

Werkgroep:

- Jacoline Bromberg (opleider neurologie, Erasmus MC)
- Lobke Molenaar (aios gynaecologie, Erasmus MC)
- Nick Beije (aios interne geneeskunde Erasmus MC)
- Geke Blok (onderwijskundige Reinier de Graaf Gasthuis)
- Vivian Ekkelenkamp (aios interne geneeskunde, Reinier de Graaf Gasthuis)
- Denise Eygendaal (opleider orthopedie Amphia Ziekenhuis)
- Esther de Haan (onderwijskundige Albert Schweitzer Ziekenhuis)
- Lieke Lalieu (onderwijskundige Elizabeth/Tweesteden Ziekenhuis)
- Martje Langbroek (onderwijskundige Maasstad Ziekenhuis)
- Jan van Meurs (opleider oogheelkunde Oogziekenhuis)
- Fabienne Schasfoort (beleidsmedewerker Rijndam Revalidatie)
- Loes Swaan (opleider revalidatiegeneeskunde Rijndam Revalidatie)
- Hans van der Wiel (COC voorzitter, internist IJsselland Ziekenhuis)
- Pieter Wismans (internist Havenziekenhuis)

3. Activiteiten en resultaten

1. Zorgkosten beschikbaar uit elektronisch ziekenhuissysteem

Binnen het ZIS/EPD HIX is een module ontwikkeld voor opleiders om per aios de producten die zij per patiënt/DBC aanvragen te kunnen zien. Op deze manier kunnen ze het aanvraagdgedrag van de individuele aios observeren, eventueel 'benchmarken' tussen de verschillende aios en zo het gesprek aangaan met de aios over de kosten die ze maken per patiëntengroep. De module maakt het gesprek over het leveren van kostenbewuste zorg tussen opleider en aios makkelijker en effectiever. De module heeft als pilot gedraaid in het Franciscus Gasthuis & Vlietland waarna deze is aangepast op basis van de feedback.

Met de aanbieder HIX is onderzocht of het mogelijk is om de zorgkosten in het ziekenhuissysteem te verwerken. Technisch zou dit mogelijk zijn, maar in onze zoektocht naar de daadwerkelijke kosten van de diverse zorgproducten stuitte we op het probleem dat deze kosten zeer ondoorzichtig waren en per ziekenhuis verschillend. Om fouten en onnodige discussies te voorkomen is besloten om deze activiteit niet verder te ontwikkelen.

2. Scholing logistiek

De scholing logistiek geeft vakgroepen meer inzicht in de invloed die uitgeoefend kan worden op de logistieke kant van zorgprocessen. Met de in het Albert Schweitzer Ziekenhuis ontwikkelde en ingezette scholing, is gebleken dat vanuit het inzicht in logistieke processen onder andere de bedbezetting doelmatiger gemanaged kan worden. Daarnaast wordt meer inzicht verkregen in hoe het systematisch gebruiken van een (voorlopige) ontslagdatum kan leiden tot efficiëntere zorg en bedbezetting. Vanuit de inzet van de scholingen in het Albert Schweitzer Ziekenhuis is gebleken dat naast het doelmatiger verlopen van zorgprocessen en bedbezetting, de aios meer empowerment voelden en zich meer bewust werden van de rol die zij kunnen innemen in dit proces.

3. Option Grids

Option grids voor de meest voorkomende ziektebeelden bieden de aios handvatten om de juiste keuzes te maken in verschillende situaties en kan de zorg doeltreffender worden ingericht. Tijdens het onderzoek naar deze activiteit werd duidelijk dat er ook tussen verschillende zorgaanbieders verschillende ideeën bestaan over keuzes die gemaakt moeten worden tijdens diverse zorgprocessen. Er is besloten deze activiteit voor nu niet verder te ontwikkelen.

4. DOO Doelmatigheid

Regionaal DOO

Binnen de OOR ZWN verzorgt het Erasmus MC DOO trainingen voor alle aios uit de regio.

Medio 2018 is het Erasmus MC gestart met de herziening van het totale DOO programma.

Binnen deze herziening wordt het onderwerp doelmatigheid opgenomen in het DOO. Het was niet haalbaar om dit binnen de duur van dit project af te ronden. Na afloop van dit project zal de verdere ontwikkeling van het onderwerp doelmatigheid in het DOO door de deelprojectleider OOR ZWN in samenwerking met het Erasmus MC verder ontwikkeld worden.

Decentraal DOO

Door de klinisch chemicus van het Franciscus Gasthuis & Vlietland is een scholing ontwikkeld over doelmatig laboratorium aanvragen. Hiermee krijgen de aios inzicht in de opbouw van de kosten voor laboratoriumonderzoek, waaronder het verschil tussen vaste en variabele kosten. Daarnaast worden tips gegeven hoe doelmatig laboratorium onderzoek aan te vragen.

5. Serious Game

Met een serious game kunnen aios op een speelse en interactieve manier nadenken over doelmatige inzet van zorgproducten. Het doel is om aios bewust te maken van de kosten die gemoeid zijn met verschillende onderzoeken, behandelingen en medicijnen. De puzzelgame 'Doctor Flow' is in samenwerking met de firma Grendel Games te Leeuwarden ontwikkeld. Voor de ontwikkeling van deze game is een kernteam van aios, een medisch specialist en twee onderwijskundigen opgezet. Zij hebben tijdens de ontwikkelfase de makers van de game voorzien van benodigde informatie voor de content, het spel getest en beoordeeld op leerrendement en spelplezier. Doctor Flow is gratis beschikbaar voor zowel Android als IOS via de appstore/playstore. De release van de game vond plaats tijdens het symposium van het Bewustzijnsproject d.d. 18 april 2018 en is inmiddels meer dan 700 keer gedownload. Tevens is er een prijsvraag uitgeschreven voor aios die de hoogste score had behaald. Hieruit zijn drie prijswinnaars gekomen die een prijs hebben ontvangen.

Kernteam

- Arjan Rudolphus (Longarts, Franciscus Gasthuis & Vlietland)
- Lobke Moolenaar (aios Gynaecologie, Erasmus Mc)
- Petra Boelens (aios revalidatiegeneeskunde, Rijndam Revalidatie)
- Annika Filius (aios anesthesiologie, Erasmus Mc)
- Janneke Bins (aios longgeneeskunde, Franciscus Gasthuis & Vlietland)
- Marieke van der Horst (onderwijskundige Bewustzijnsproject)
- Judith Gregoor (onderwijskundige Franciscus Gasthuis & Vlietland en deelprojectleider Bewustzijnsproject OOR ZWN)

6. Inventarisatie best practices

Binnen de OOR ZWN zijn diverse activiteiten uitgevoerd om best practices vanuit de diverse vakgroepen/ ziekenhuizen boven tafel te krijgen.

Er zijn presentaties gehouden binnen de reguliere OOR ZWN vergaderingen (COC voorzitters, Leerhuismanagers en Onderwijskundigen). Daarnaast heeft de deelprojectleider in de diverse ziekenhuizen de presentatie Bewustzijnsproject en/of de workshop doelmatigheid gegeven voor COC bijeenkomsten en voor vakgroepen. Tijdens deze bijeenkomsten is met de deelnemers gediscussieerd over doelmatigheid binnen de opleiding en eventuele best practices die vakgroepen al hebben over dit onderwerp.

Tijdens deze bijeenkomsten bleek dat vakgroepen het moeilijk vinden om te beoordelen of en in welke mate doelmatigheid is ingebed in hun opleiding. Hierbij is gebleken dat met dit project en de bijeenkomsten een start is gemaakt met het bewustzijn over dit onderwerp in de opleiding tot medisch specialist. Verdere verdieping zal nu plaats gaan vinden bijvoorbeeld door het onderwerp doelmatigheid in de regionale en lokale opleidingsplannen te incorporeren.

Activiteit	Aantal	Totaal deelnemers (bij benadering)
Presentatie Bewustzijnsproject	4	90
Workshop doelmatigheid COC	4	115
Workshop doelmatigheid vakgroep	2	50

7. Implementeren in medische vervolgopleiding

Uitgangspunt binnen de OOR ZWN is dat implementatie van een onderwerp als doelmatigheid en kostenbewuste zorg binnen de opleiding tot medisch specialist het meest optimaal zal zijn wanneer de activiteiten zo veel mogelijk aansluiten/ingebod kunnen worden in de al bestaande processen, werkzaamheden en opleidingsactiviteiten.

Door middel van de workshops en het gebruik van de Quicksan Doelmatigheid van Zorg, hebben de diverse opleiders inzicht gekregen in welke mate doelmatigheid binnen hun eigen opleiding is geïncorporeerd. Ook kregen zij handvatten en tips (best practices) hoe doelmatigheid zo makkelijk mogelijk op de agenda van hun eigen opleiding te zetten.

Tevens is bij een viertal opleidingsgroepen het lokale opleidingsplan aangepast voor een opleidingsvisitee waarbij ondersteuning is gegeven hoe het onderwerp doelmatigheid in het plan te verwerken.

Ter ondersteuning kunnen de Onderwijskundigen uit de diverse ziekenhuizen de opleiders ondersteunen bij het incorporeren van het onderwerp doelmatigheid en kostenbewustzijn binnen de opleiding en het lokale opleidingsplan. Hiertoe heeft de deelprojectleider de overige onderwijskundigen handvatten gegeven.

De deelprojectleider heeft binnen de regionale COC aangegeven te kunnen ondersteunen bij regionale opleidingsplannen.

4. Borging binnen OOR en verbinding met het netwerk

Binnen de OOR ZWN zijn diverse reguliere overleggen (COC voorzitters, Leerhuismanagers en Onderwijskundigen). Met het boegbeeld (Nico Hartwig, COC voorzitter) en de deelprojectleider (Judith Gregoor, Onderwijskundige) zal in de diverse overlegvormen het onderwerp doelmatigheid op de agenda blijven staan. Nog niet alle aangesloten ziekenhuizen hebben een presentatie/workshop gehad, deze zullen door de deelprojectleider benaderd worden en waar gewenst wordt deze verzorgd. De materialen worden niet alleen landelijk maar ook laagdrempelig regionaal gedeeld. De deelnemers van de diverse overleggen kunnen bij vragen of ondersteuning hulp inschakelen van het boegbeeld en/of de deelprojectleider.

De deelprojectleider heeft laagdrempelige contacten (ontwikkeld) met de landelijke projectleiders en de overige deelprojectleiders, waarbij overleg plaats kan vinden indien nodig.

Meer informatie en projecten zijn te vinden op www.bewustzijnsproject.nl/oor-zuid-west-rotterdam.